

Emma-Lyyli Kirjanen-Mihailova
Ostrov, Pskovskaya Oblast, RUS

Muistot Inkerist

Tuas muelmaal

Emma-Lyyli Kirjanen-Mihailova
Ostrov, Pskovskaya Oblast, RUS

Muistot Inkerist

Sisällys

Ettääll synnyinmualt	4
Inkeriläisten rakkaus	6
Tuas muoelmaal	8
Kiukaan piäl	10
Voimakas kuus	12
Inkerin Laskiainen	14
Joulu Inkeriis	16
Nimetön risti	17
Issäin	18
Juhannus Inkeriläisten kiitosrukous	20
Työ lapsuuvest	22
Sankareil Anni Tukijal ja Mari Virolaisel	27
Viikate	30

Ettääll synnyinmualt

Kuin heinänen mie katsoin kivviin välist
tohon päivää ja synnyinmual
no juuret on niin kovast kiin
suotu on se kohtalolla elämän.

Suotuul miun pittää hyvästy
ja rauhan elämällä iloita
heinäkukkii tällasii on paljon
mitkä etsiit polkuu kotimual.

Mie helläst muistan kotipihhaa
mis syksyl pihlaja ain punertaa
ja ommaa kirkkoo mikä seisoo ilman kattoo
mihi vietii minnuu ristimää.

Miss vihittii miun vanhemmat
mis hyö rakkauksen löysiit
mis ristittii miun ämmät äjät
mihi ehtoollisel ihmist polkiit.

No hyökkäis silloin synkkä myrsky
heitti ihmist vierail mail
Siperii ja Magatanii
kotittomat jäivät Suomenmual.

Herran tempeli:

-mie polvistun siun ettee,
ko hajottuna issiin muata hoitelet
Älä murheile viel tulloo aika
tuas uuvistaa sue kukistut.

Mie luotan jot et unehuta niitä
Kutka kuoliit vieraal mual
Kutka lepäjät, mis, ei kukkaa tiije
Ei hyö päässeet synnyinmual.

Rakkaat ystävät: -kumartukaa sen kirkon
oveell
mikä särettynä seisoo Skuoritsaas,
siell lepäjääät mein ämmät äjät,
nyt hyö ovat vappat kärsimyksistään.

Inkeriläisten rakkaus

Lapsuutensa ajan eiliit
omal mual Inkeriis.
Antti el Mutakyläs,
Aino el Tehvinääs.

Ei hyö toisiansa tunteneet
ko kylät olliit ettääl.
Lapsusaik ol hävitetty
suurel Saksan soval.

Kärsimyksen ajat alkoit,
ihmist olliit ajettu
ketä Saksaa ketä Suomee
ketä sovan rajal.

Kulkuvuuvvet jatkuut kavvan
ajat tullit raskaks.
Vaik lapset olliit raskais töis
kehittyt hyö suureks.

Ko ei heil olt tillaa
omas kyläs omal mual
oman rakkauksen löysiit
Siperis siel vieraal mual.

Niin hyö kulkiit käs kiäes
usjat Vennäin oblastit,
ei heil ollu rikkautta
heil ol herkkä rakkaus

Rakkauest syntyi pere.
Lisäntyi viel lapsii.
Lapset syles omal mual
rakkaat alkoit pyrkii.

Jos sie tahoit kottii piässä
kyl pit paljon hommata.
Taistella ja suahha luppaa
omast isän koist.

Viimeks myrskyt tuulet loppuit
nyt on rauha kois.
Äit ja Isä hymyilööt
vunukat on syles.

Kellot kaikuu, kellot raikuu,
kutsuut kansa kirkkoo.
Vanha äjä ämmän kans
rientäät kelloin kutsuu.

Tuas muelmaal

Sovan peräst Vennäinmualt
mie tulin ommaa kottii,
ikkunat ol lyöty laavoil
ajat puiks ol hakattu.

Ikkunan al roittoo paljon
rappuist mustaas liast,
Kolkutin mie hiljaa ovvee
siel ellit vieraat ihmist.

Avattii miul uks auk
ei sissää minnuu lasettu.
vieras olin omas kois
niin olin ulkon jätetty.

Väsyneen mie seison ulkoon,
kyynel poskeel tipahti.
Syvämes ol kipu kylmä,
kyynel poskii lämmitti.

Muistelin mie lapsuusaikaa
ko elin omas kois,
auringo niin kirkkaast loist
ko uamul nousi iäst.

Ko pihan lakasin mie puhaks
ja lehmii ajoin karjaa,
paimensin mie kanan poikii
ja kitkin tarhaas porkkanaa.

Ko rappuist kuavin metlan tynkää
ja pesin ihan valkoseks,
ko ulkoon kaivoin kukkaklumpat
ja istutin siin kukkaset.

Nyt muelmaal pit etsii tietä
ilman juurii sekä oksii,
jot en vois mie kompastuu
ko olin melkein lapsi.

Ei muuta luottamusta olt
kuin Issään yllääl taivas,
jot varjelis hiä kulkurii
raskaal elon matkaal.

Paljon kansaa Inkerin
on joka nurkas Venäjä,
vaik siel suarnoja ei pietä
ei unohta hyö Jumalaa.

Kiukaan piäl

Miul ko ol viis vuotta
olin sison likkaan,
Lempil ol kaks vuotta
hiä ol miun turvaas.

Uamul varrai äit mään Linnaa,
isä metsätöihin,
vanhemp siso mään kouluu,
kot ol mein huolees.

Istuimme myö kahen kiukaal
ja mie katsoin ikkunaa.
Vieras mies ol mein suous
pyrskähyin mie itkemää.

Siso pellais tyttilöil
ol hiä ihan rauhaas.
Otin sisoo hiuksist kiin: -itke!
mies on tarhas.

Pieniä sissoo kovast kosk,
kivust alkoi itkee.
Miul ol oikein hyvä miel
ko saimme yhes itkee.

Pienet lapset itkit kiukaal
suurta kotii hoitellen.
Äit kiireht Linnost kottii
lapsiansa muistellen.

Kohta äit tuul kotti,i
tytöt kertoi miehest.
-Sehä ol nuapursetä,
hiä ol uuvvees turkiis.

Nyt mie seison hautais luon
rakas Lempi sisar,
ko myö oltii kiukaan piäl
muistelen mie helläst.

Anna anteiks siso hyvä
ko myö oltiin kiukaal
ja ko tassin sinnu turhaa
kähärist hiuksist.

Voimakas kuus

Lapset istuttiit pienen kuusen
isän äitin hauvaal,
mis ol pantu muistorist
sepitetty rauvvast.

Muahan juurtui nuori kuus
suataksen ravintoo.
Kurkisteel Taivaan valloo
nähtäkseen aurinkoo.

Istuttajat laitettii
muaelmaal kulkemaa.
Sijoittaa ei suanet kuusta
juuret irtuit kasvamaa.

Sellain hoitel issiinmuata,
mikä säretty ol myrskyil,
ja isäntänsä rautaristii,
mikä seisoi hänen rinnaal.

Voimakkaks kasvoi kuus
ko myrskyin vastaa taistel,
nimetöntä isäntänsä ristii
helläst varrellaan hiä sylleil.

Viimeks myrskyt hiljentyit.
Loistaa kirkas uamukoi.
Harmaa pilv satteen tuop.
Oksat täytyyt käpylöl.

Inkerin Laskiainen

Laskiaisen pyhä tuul,
lum viel ei uo sulant.
Reen jälet läikkyt tiell,
talvi viel on kestánt.

Ruskee hepo hirnuu tallis
pyrkii ulos keikkumaa.
Isä valmist uuvvet valjaat
hevoistaan hiä puhastaa.

Hepo talutettii ulos
niin kuin peili läikähtää,
valjastettii häntä suahkaa,
lapset piäsööt liukumaa.

Koristeltii valjaat kelloil
mitkä hellääst kajahtaa.
Hepo keikku iloissaan,
koht hiä piäsöö juoksemaa.

Tyttölöil ol silkkirievut,
heltut tuuleel lennättää.
jo ko suahka koristettii
lapset istuit liukumaa.

Hepo-lintu juoksoo hotkaa
isän ruoskaa kuutelloo.
Kapjoist lentää lumkikat,
harteilt lapset puistelooot.

Äit jo pyöräi pliitan luon
kiäes kuuma riehtilä.
Paistaa suurii kakaroi,
vierat ovat ovel.

Muistan lapsuslaskiaista
ja mein juoksuhevoista.
Kaikkiin sorja laskiainen
ol miun lapsuuskyläs.

Joulu Inkeriis

Joulupyhä tuul mein kottii,
lapset kuusta koristaat.
Koka puolet puhaks pestii
sillaal pantii olkii.

Äit pyörii ovensuus
paistaa kualipirkkoi.
Isä ulkoon lapja kiäes
joulutietä puhastaa.

Joulu-ukko homman puois
etsii lapsil lahjoj.
Koko säkin paan hiä kelkkaa
kelloloi ja kirjoi.

Nyt jo joulu-ukko tuul
valkosees turkiis
pitkä parta suuret rukkaist.
Lahjat näkkyyt säkist.

Joulu-ukko jakkaa lahjat.
Lapset kiittää lahjoist.
Isä äit vierain kans
Isän poikaa Taivaas.

Nimetön risti

Toverini älä tallo hautaa
mis seisoo risti ilman nimmee.
Leppää siin ihmisraukka
työtä tekemää ol luotu hiä.

Kävelen mie hautausmual,
etsin mis äjään on hauvattu.
Syvämes on murhe ja kipu
ko äijääl en sua kumartuu.

Lapseen ollees myö istutimme pienen kuusen
äjän hauvan piäl.
Muelmaal mie kulin kauvan
lupatonta polkua.

Nyt mie etsin äjän kuusta
mikä kasvaa nimetömän ristin luo.
Luotan jot mie lövvän suuren kuusen
nyt sen juurel mie suan polvistuu.

Anna anteks rakas äjä
ko ristis seisoo ilman nimmee.
Nimettömät hauvat ovat niill
kenen elämä ol kärsimyksen tiel.

Issäin

Mie helläst muistan lapsusajat
ko elimme omas kois
ko isä lämmitti lämpöseks saunan
ja äit pes meitä puhaks.

Issäin tek meil pyörämiäen
mis myö livvuimme mieleel.
Tytöt ja pojat koko kylän
korjuut issäin miäel.

Metsästä toi meil joulukuusen,
sillal olkii levitti.
Pelasimmo myö olkiin piäl,
issäin polveel istuimmo.

Kerran koira haukkui yöll
ko musta massina seisattui.
Se sisoi synkkään kottimmo luon,
nyt kottii onnetus tuul.

Geppeuspikat kyssyit issää,
näyttiit vankituspaperin.
Isä kysyi mikä on vika,
mihin mie jätän lapset?

Äit isk kulakaal pöytää
riepu ol harteil puont.
-Sanokaa mitä vart vankitto miehen
ko ol hiä kunnian ihminen.

Militsa hävekkästä katsoi muahan,
mittää ei vastant äitiil.
Veivät hyö isän mustaa massinaa
mikä uotteel ulkoon.

Mie herkkäästä muistan lapsusajat
ko elimmöö omas kois.
No issäin kuol vieraal mual
nyt lepäjää kylmäs havvas.

Juhannus

Inkeriläisten kiitosrukous

Kiitokset siul Taivaan Isä
koetuspäiviist.
Rukouksemme kuulit
kyynelin läpi
hajonnest sarraimeest,
pehon juurelt,
stantsan penkilt,
tavaravakonast,
ko olimme aettu koist pois.

Myö lauloimme lauluu
”Matkamies muan”
ko kulimme ettääl omalt mualt.
Pitkä on matka kottii päin
no enkeel Taivaan vieres käy.

Kiitos siul Taivaan Isä
tästäki pyhäst,
Juhannuspäiväst.
Sie korjasit meitä
korkeal miäel,
pyhäl Tuutarin mäel,
jot sasimme mo toisian nähhä
vuosiin peräst.

Siun tähti tiäl loistaa
kansamme olet.
Kiitos ja kunnia Vapahtajalle.
Iloitkaamme.

Työ lapsuuvest

Lapsusaika on ain mielees
ko olin lapsenlikkaan
siso makais kätkyvees
ol jätetty miun turvaa.

Aurinko ko uamul nous
työtä tehtii hallul,
isä äit ämmä äjä
uamust ruatoit pellool.

Muat ol hyväst tuhoitettu,
aikanaan ol kynnetty,
kuokittu ja astuvoistu,
viljat syksyyl kylvetty.

Koko perreen kolhosiis
porkanoita kitkettii.
Uamul varrain kuolpellot
tuaheveel valettii.

Koko kesän tuakat seläs
puita metsäst kannoimmo.
Olhan silloin metsä puhas
oksist sekä kannoist.

Lehmät antoit paljon maitoo,
heinät säkis kannoimmo,
pientareet ja metsänreunat
rikkoheinist revimmö.

Syksyl ol meil sato hyvä,
minkä otti kolhoosi.
Tarttului myö saimmo tarhaast,
söimmö talven innosti.

Kaivot ollit oikein syvät,
veen käsil nostimmo.
Vuotta ol miul kakstoist
ämpäris kaik kannoimmo.

Sillat pestii valkoseks,
luuvval hiekaal kuavittii,
lampunlasit puhastettii,
karassiil ne täytettii.

Iltsiil ol lepoaika,
nurmel laptuu pelattii.
Illoiemuu syvän täynä
iltotsajuut juoksimmo.

Kesal hyökkäis Saksan sota,
heitti meitä lapsusmuualt,
ketä sottaa ketä Suomee.
Minnuu vietii Saksanmual.

Ol miul vuotta neljätoist
ko Saksaa näläst läksimmö.
Työtä teimme kaikenlaista,
viljapellot kitkimmö.

Rakensimme tiilikattoo,
jyvät aitaas lapjoimmo.
Teime työtä puimakoneel,
säkit aittaa nostimmo.

Joka viikos yhen kerran
annettii meil pajokka.
Joka henkeel yks leipä
sian rasvaa lusikka.

Lounail annettii meil vellii,
tarttuloist ol keitetty.
Kaheksan markkaa joka kuus
palkka ol meil maksettu.

Paltot vuatteet meilt kaik kulluit.
Varastimmo aitam säkkejä,
rihmaa purimmo myö säkist,
ompehimmo hammeita.

Tsutselan myö näinnö pellool.
Riisuimmo sen paljaks,
palton pöksyt sekä hatun
varasimmo talveks.

Muistelimmo kotipöytää
ko söimmö tahjooi tarttulooi,
siäritty ol sianlihhaa,
kastoimmo myö riehtillääl.

Saksast meitä vietii Suomee,
syvämein ol kivus.
Eihän tuotu laptuu lyömää
talon työt ol iess.

Suomes olin karjapikaan,
sivosin siel liävää.
Tuntii kuus mie nousin uamuu
karjaa lehmii lypsämää.

Uamusil ol valkee halla
sormiin otsii nipisti.
Aikuinen mie tahoin olla
sint miun mieli iloitsi.

Iltilasil ko työt ol tehty
sukkii puikoil kutottii.
Silmät itse männiit kiin
jot puikot sormiist putosiit.

Ei miul pahhaa mieltä olt
vaik kovast minnuu nukutti.
Aikuinen mie tahoin olla
sint miun syvän iloitsi.

Sankareil Anni Tukijal ja Mari Virolaisel

Saksan sota valtais Venäjäl
kurjus nälkä ihmiskunnal,
lapset vanhat olliit pöhöttynnet
elämä ol reunaal.

Pelastusta pyysiit ihmist
lapset vanhat vaivaset.
Polvellaan hyö rukkoiliit
kons loppuu kärsimys.

Pyytävin rukoukset
kuul mein Isä taivast.
Pelastuksen armeijast
tulliit lotat Suomest
pelastamma ommaa kansaa
nälästä soan jaloist,
jot vijä ihmist Suomee
peitto soan surmast.

Hatsinast läks massina
kansaa vietii Suomen mual.
Lotat syöttii kuolevii,
lapsii kantoit sylessään.

Tavarvakonat olliit täynnä
Suomen kansaa Inkerist,
nuoret tytöt makkamatta
vaivoist vanhoi hoiteliit.
Ihmist lauloit ilovirttä
pelastus ol likel.
Koht ilovirret loppuit
ko massina kiäns relssilöist.

”Tapan” stantsaal matkan muutti
omalt matkalt Saksan mual.
Lottatytöt älysit sen
juoksiit massinistaal sanomaa
jot paravosan seisattais.

Ko ei tahtont massinista kulla käskyy
lotta Anni käi paravosan
ette relssiin piäl lojumaa.
Mitä aatteliit silloin nuoret tytöt
-omast kansast vai omast elämäst,
ko rautapyörä painoi kylkee
ei hiä sitä pelästynt.

Niin kauvan lojui relsin piäl
kunnes juna otti takasin.
Anni nousi relsin piält
hiä on kansan sankari.

Pelastuksen matka Suomee
se on ain mein muistiis
ko olimme viel pienet tytöt
meit talutettii kiäest.

Ne olliit lottatätit
Mari Virolainen sekä Anni Tukija.
Myö suvaitsimme heitä herrkäst
puhtan lapsen syvämeel.
Meil laihoil sekä voimattomil
hyö usjaa pistiit suhun sokerin.

Mis olet rakas lottatäti?
Vastaa tänne Suomest,
jot saisin sanno kiitokseni
koko kansan puolest.

Toivon terveyttä ja rauhaa
hyvät tyttösankarit.
Teitä muistaa suur kansa
sukupolv Inkerist.

Viikate

Kesäkuus heinäpelto
kaikkiin värin kukistaa.
Vilpukkaiset kellokukat
toinen toiseel sopottaa.

-Katso aurinko kuin sorjast
taivast meitä kirkastaa.
Harmaa pilv suan tuop
suureks meitä kasvattaa.

Heinä mies teräväks
hihhoo oman viikatteen.
Kovat varret sekä naulat
lyöp hiä heinäharaviin.

Luotii heinät kukat muaha,
kuivatettii kuivaks,
nostettii sit liävä piäl
lampain lehmiin syötäväks.

Nyt on tult uus aika
ei muois ole viikate.

Pitkä heinä vyötä myötä
lojuu muas iäksi.

Kellokukka vilpukaisel
korvaa silja sopottaa
olet sie viel elos
minnuu alkaa vilustaa

Liävän ala sillan rakkoo
viikatteet on visattu.
Ruotein silmin itkööt siel,
varret ovat taitettu.

Vanha inkeriläinen ruoka- rukous

Herra kaikki ravitsee,
tarpehemme taritsee.
Ruokaa antaa ruumiille,
hengen sanaa sielulle

Toimittanut Pekka Rytilä puh +358 40 50 38 136

Julkaissut 2009 Oy LS-Service Ab

Katajanokankatu 3 F FIN 00160 Helsinki

Kaarinan Tasopaino Oy

ISBN 978-951-97334-2-5